

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **N.V., s. r. o.**, so sídlom D.O., IČO: X., zastúpeného JUDr. B.M., advokát, spol. s r. o., so sídlom X.N., IČO: X., v konaní **o návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov o spoločnosti s ručením obmedzeným do obchodného registra, oddiel: Sro, vložka: 15699/L**, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu Žilina z 29. novembra 2011, č. k. 14 Cob 196/2011-292, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu Žilina z 29. novembra 2011, č. k. 14 Cob 196/2011-292 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina z 20. júla 2011, č. k. 5Nsre 6/2011-283 **z r u š u j e** a vec sa **v r a c i a** Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Žilina uznesením z 20. júla 2011, č. k. 5Nsre 6/2011-283 dovolacie konanie zastavil.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ podal dovolanie z 22. júna 2011 proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 14 Cob 50/2011 z 27. apríla 2011.

Výzvou z 23. júna 2011 vyzval súd navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania vo výške 132 eur podľa položky č. 17 bod 5 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb., v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy a náležite ho poučil o následkoch nezaplatenia poplatku celkom.

Navrhovateľ na výzvu súdu správne vyrubení súdny poplatok, splatný s podaním dovolania, v určenej lehote nezaplatil a 18. júla 2011 doručil súdu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že súd pri vyrubení súdneho poplatku za podané dovolanie pochybil, pretože správne použitú právnu normu nesprávne vyložil s tým, že nerozhodol v súlade s poznámkami k nej (poznámka pod bodom 5.), kedy ak je odvolanie podané proti rozhodnutiu o zamietnutí námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu nepodlieha, teda poplatok je vo finančnom vyjadrení 0 Eur, dvojnásobok za podané dovolanie v súlade s § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch by predstavoval zasa len 0 Eur.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie, tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Podľa položky 17 prílohy zák. č. 71/1992 Zb., v znení neskorších predpisov poplatok vo veciach obchodného registra z návrhu na zápis zmeny alebo na doplnenie akéhokoľvek počtu údajov týkajúcich sa jednej zapísanej osoby, s výnimkou zmeny alebo doplnenia údajov v názve obce, v poštovom smerovacom čísle, v názve ulice alebo iného verejného

priestranstva, prípadne s tým súvisiacej zmeny orientačného čísla alebo súpisného čísla, ak nedochádza k zmene jej sídla, miesta podnikania alebo bydliska, je 66 Eur. Podľa poznámky č. 5 k tejto položke, námietka proti odmietnutiu vykonania zápisu, odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o zamietnutí námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu a odvolanie v konaní vo veciach obchodného registra podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku poplatku nepodliehajú.

K podaniu navrhovateľa súd uviedol, že poznámka č. 5 k položke č. 17 Sadzobníka súdnych poplatkov má charakter výnimky, ktorá upravuje okruh prípadov, ktoré poplatkovej povinnosti nepodliehajú. Medzi výnimkami je uvedená aj námietka proti odmietnutiu vykonania zápisu, nie však dovolanie v rovnakej veci. Pravidlo, ktoré má charakter výnimky, je potrebné vykladať reštriktívne a nie extenzívne rozširovať okruh jeho pôsobnosti na prípady explicitne upravené s výnimkou zo všeobecného pravidla. Navyše vzťah štát - poplatník je vzťah verejnoprávneho charakteru, kde rozlišovanie pôsobnosti výnimky ustanovenej právnym predpisom by narážalo na potrebu rešpektovania ústavného princípu legality. Súd mal preto názor, že v danom prípade podanie dovolania podlieha poplatkovej povinnosti, nakoľko je potrebné aplikovať všeobecné pravidlo uvedené v § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch a nie je tu priestor na aplikáciu výnimky uvedenej v poznámke č. 5 k položke 17 Sadzobníka súdnych poplatkov.

Okresný súd Žilina, vedený vyššie uvedenými úvahami, preto s poukazom na nezaplatenie súdneho poplatku v lehote stanovenej výzvou súdu dovolacie konanie zastavil.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 220 O. s. p. z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a f/ O. s. p. odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu podľa § 221 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľ odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie prvostupňového súdu nie je správne, a to z dôvodov v zmysle ustanovenia § 3, § 6, § 205 ods. 2 písm. a/ a f/ a § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., ďalej v zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a/ a § 6 ods. 1 a 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a Položky 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktoré navrhovateľ citoval.

Navrhovateľ ďalej v odvolaní uviedol, že námietka proti odmietnutiu vykonania zápisu, odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o zamietnutí námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu a odvolanie v konaní vo veciach obchodného registra podľa § 200a O. s. p. poplatku nepodliehajú.

Navrhovateľ je toho názoru, že súd pri vyrubení súdneho poplatku za podané dovolanie pochybil, pretože správne použitú právnu normu nesprávne vyložil.

Podľa navrhovateľa, ak je súčasťou sadzobníka pri jednotlivých položkách aj poznámka, ktorá upravuje inak zásady platenia poplatkov vyjadrené v položke, je to súčasť právnej normy a súd pri vyrubovaní poplatkov je povinný ju zohľadňovať.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že vo vyjadrení z 18. júla 2011 k výzve súdu na zaplatenie súdneho poplatku nejde o extenzívny výklad právnej normy, ale o jej zrozumiteľné a racionálne (logické) zdôvodnenie, pretože ak zákonodarca v právnej norme vyjadril, že nemá záujem na spoplatňovaní konaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam vo veciach zápisov do OR (v zákone uvedené poplatky za konanie o námietkach proti odmietnutiu zápisu a odvolaniach proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o zamietnutí námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu), potom logicky je možné vyvodiť, že ak ide (primárne) o opravný prostriedok proti rozhodnutiu vydanému v nespoplatnenom konaní (odvolacie konanie), niet dôvodu, aby bolo spoplatnené konanie o podanom dovolaní proti nemu.

Navrhovateľ poukázal na základné princípy vyjadrené v Ústave Slovenskej republiky, a to čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Vzhľadom na posúdenie navrhovateľom podaného vyjadrenia a právny názor prvostupňového súdu dal navrhovateľ do pozornosti obsah nálezov Ústavného súdu SR, ktorý práve vo vzťahu k rozhodnutiam, ktoré sú v primárnom rozpore so základnými právami garantovanými Ústavou SR a potom aj základnou zásadou účelu konania pred súdmi, vyjadrenou v ust. § 3 O. s. p., za ktoré rozhodnutie považuje navrhovateľ aj rozhodnutie prvostupňového súdu týmto odvolaním napadnutého, a to nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 72/2010, podľa ktorého:

„Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem

na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie), alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybností, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 Ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona.“

a ďalej nález III. ÚS 341/2007, podľa ktorého:

„Súd môže, ba dokonca sa musí od doslovného znenia právneho textu odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). V takýchto prípadoch sa musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.“

Potom s prihliadnutím na odôvodnenie odvolaním napadnutého prvostupňového rozhodnutia navrhovateľ tvrdí, že rozhodnutie vzhľadom na svoj obsah považuje za nesprávne a nezákonné.

Krajský súd v Žiline uznesením z 29. novembra 2011, č. k. 14Cob 196/2011-292, napadnuté uznesenie Okresného súdu Žilina, č. k. 5Nsre 6/2011-283 z 20. júla 2011 potvrdil a proti tomuto uzneseniu pripustil dovolanie.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia sa krajský súd oboznámil s celým obsahom spisu. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením, sp. zn. 14Cob 50/2011 z 27. apríla 2011 rozhodol tak, že uznesenie Okresného súdu Žilina, č. k. 5Nsre 6/2011-258 z 18. januára 2011 potvrdil a pripustil dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. s odôvodnením, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Týmto rozhodnutím sa riešila otázka posudzovania náležitostí návrhu na zápis zmeny hodnoty vkladu spoločníka a hodnoty základného imania po prvotnej premene menovitej hodnoty vkladov a menovitej hodnoty základného imania, vo väzbe na právnu úpravu v ust. § 109 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka, s konštatovaním, že predmetné zákonné ustanovenie má kogentný charakter a nemožno postupovať odchyľne, v rozpore s ustanovením § 109 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka pri návrhu na zápis zmeny zapisovaných údajov a vyjadriť výšku vkladu desatinným, t. j. nie celým číslom.

Odvolací súd ďalej citoval § 1 ods. 1 a 2, § 6 ods. 2, § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej už len „zák. č. 71/1992 Zb.“), položku č. 17 písm. c/ a poznámky č. 5 k položke č. 17 písm. c/ prílohy zák. č. 71/1992 Zb.

Nosným odvolacím dôvodom bola námietka nesprávneho právneho posúdenia a následne nesprávneho postupu a rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorý zastavil konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku - dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie, za stavu, keď konanie o riadnom opravnom prostriedku - odvolaní bolo zo zákona vyňaté zo spoplatnenia, a teda nespoplatneným malo byť podľa navrhovateľa aj dovolacie konanie.

Odvolací súd primárne uviedol, že sa stotožnil s napadnutým rozhodnutím okresného súdu o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie (§ 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb.), vyhodnotil ho ako vecne správne a v celom rozsahu odkázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu krajský súd uviedol, že sa stotožňuje so záverom okresného súdu, v zmysle ktorého pravidlo, ktoré má charakter výnimky, je potrebné vykladať reštriktívne a nie extenzívne rozširovať okruh jeho pôsobnosti na prípady explicitne neupravené výnimkou zo všeobecného pravidla a s konštatovaním, že vzťah štát - poplatník je vzťah verejnoprávneho charakteru, kde rozširovanie pôsobnosti výnimky ustanovenej právnym predpisom by narážalo na potrebu rešpektovania ústavného princípu legality.

K odvolacím dôvodom navrhovateľa uviedol, že poznámka č. 5 k položke č. 17 má charakter výnimky, ktorá taxatívne upravuje okruh prípadov, ktoré poplatkovej povinnosti nepodliehajú. Medzi výnimkami sú uvedené aj námietka proti odmietnutiu vykonania zápisu, odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o zamietnutí námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu a odvolanie v konaní vo veciach obchodného registra podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku. V uvedenej právnej úprave však absentuje výnimka z poplatkovej povinnosti, keď predmetom poplatkovej povinnosti je podané dovolanie proti rozhodnutiu uvedenému v poznámke č. 5 k položke č. 17 písm. c/. Krajský súd sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, že podanie dovolania v tomto prípade podlieha poplatkovej povinnosti, nakoľko je potrebné aplikovať všeobecné pravidlo uvedené v § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch a nie je tu priestor na aplikáciu extenzívneho výkladu výnimky uvedenej v poznámke č. 5 k položke č. 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov i na dovolacie konanie.

Vo väzbe na navrhovateľom v odvolaní citovaný Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 72/2010, krajský súd konštatoval, že preskúmaním napadnutého uznesenia okresného súdu v odvolacom konaní nebol zistený postup, ktorý vykazoval znaky arbitrárnosti a interpretácia právnej normy prvostupňovým súdom bola založená na racionálnej argumentácii v prípade ním prijatých záverov, ktoré dostatočným, zrozumiteľným a jasným spôsobom zdôvodnil. Okresný súd postupoval v súlade so záverom uvedeným v citovanom Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, keď vychádzal najprv z doslovného znenia, v ktorom navrhovateľom uvedená argumentácia (právne úprava výnimky spoplatnenia dovolacieho konania) absentuje. Odchýliť sa možno v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy). Ani jedna z týchto podmienok však v danom prípade daná nebola. Ústavný súd SR ďalej konštatoval,

že v prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie), alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *e ratione legis* pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Pokiaľ v položke č. 17 písm. c/ absentuje výnimka z poplatkovej povinnosti, keď predmetom poplatkovej povinnosti je podané dovolanie proti rozhodnutiu uvedenému v poznámke č. 5 k položke č. 17 písm. c/, tak podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade takúto situáciu nie je možné preklenúť ani poukazom na navrhovateľom citovaný Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý pri výklade aplikovanej právnej normy prezumuje nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu, resp. rozpor tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, ale nie absenciu výslovnej právnej úpravy. Vzhľadom na konštatovanú absenciu právnej úpravy (výnimku zo spoplatnenia podaného dovolania), v takomto prípade nie je možné aplikovať výklad *e ratione legis*, ale ani doslovný gramatický (jazykový) výklad.

Navrhovateľ v odvolaní dôvodil aj Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 341/2007, v zmysle ktorého viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení, ale ust. čl. 2 ods. 2 Ústavy SR nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona. Podľa názoru krajského súdu zákon č. 71/1992 Zb. presne špecifikuje konania vedené pred súdom a rozširuje konanie, kde predmetom poplatkového úkonu je odvolanie a konanie, kde predmetom poplatkového úkonu je dovolanie, ktoré je spoplatňované dvojnásobkom súdneho poplatku v zmysle § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. Pokiaľ v poznámke č. 5 k položke č. 17 absentuje uvedenie dovolania a pri viazaní štátnych orgánov v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR nielen textom, ale aj zmyslom a účelom zákona, bolo súladné i s odvolateľom poukazovanou úpravou v Ústave SR postupovať v zmysle § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. Odvolací súd zdôraznil, že z ust. § 6 ods. 1, 2 tretia veta zák. č. 71/1992 Zb. *expressis verbis* vyplýva, že výška poplatku za dovolanie (dvojnásobok) sa odvodzuje od poplatku ustanoveného v sadzobníku a týmto poplatkom je potrebné rozumieť konanie na jednom stupni, a to primárne základné, prvostupňové konanie, ktoré je spoplatnené v prípade položky č. 17 vo veciach obchodného registra bod 5. písm. c/ z návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov poplatkom 66 eur. Zo žiadneho ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. nevyplýva, že poplatok za dovolanie a jeho výška (dvojnásobok) sa má (primárne) odvodzovať

od poplatku za odvolanie. Dvojnásobok poplatku ustanoveného v sadzobníku v danom prípade je suma (2 x 66 eur = 132 eur), ktorú okresný súd správne vyrubil navrhovateľovi za podanie dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 14Cob 50/2011 z 27. apríla 2011. Ak navrhovateľ predmetný súdny poplatok za dovolanie nezaplatil a ak spoplatnenie takého dovolania vo veci rozhodovania o návrhu na zmenu zapísaných údajov do obchodného registra nebolo vyňaté v rámci výnimky v poznámkach k položke č. 17, osobitne v poznámke č. 5, tak okresný súd rozhodol vecne správne o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie podľa § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb.

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté uznesenie v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolačí súd súčasne podľa ust. § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. proti svojmu potvrdzujúcemu rozhodnutiu pripustil dovolanie, keďže mal za to, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Okresným súdom a následne, z titulu vyvolaného odvolacieho konania, krajským súdom vyslovený právny názor k výkladu ust. § 6 ods. 2, poznámky č. 5 k položke 17 zák. č. 71/1992 Zb. vo vzťahu k poplatníkovi nebol doteraz riešený a judikovaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom dovolacím. Právny názor vyslovený v tomto uznesení odvolacieho súdu môže mať tiež dopad na viaceré prípady konaní o podaných mimoriadnych opravných prostriedkoch - dovolaniach proti rozhodnutiam uvedeným v poznámke č. 5 k položke 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, zastavených pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie.

Význam rozhodnutia po právnej stránke a jeho zásadnosť je podporená i tým, že v prípade ukladania poplatkovej povinnosti účastníkom konania ide nepochybne o zásah do ich majetkovej sféry i v rovine ústavne zaručeného práva vlastníť majetok, v zmysle čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy Slovenskej republiky.

S odkazom k registrovanému konaniu, ktoré prebiehalo len vo vzťahu k navrhovateľovi, nebolo rozhodované o trovách odvolacieho konania v rovine ich náhrady.

Navrhovateľ podal v zákonnej lehote dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ a § 243b ods. 3 O. s. p. v celom rozsahu zrušil a tiež navrhol, aby dovolací súd zrušil

aj uznesenie prvostupňového súdu, sp. zn. 15Nsre 6/2011 z 20. júla 2011 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľ v dovolaní uviedol, že práve tým, že vo veciach obchodného registra sa nejedná o kontradiktórny proces účastníkov konania, ako je tento upravený v tretej časti O. s. p., ale o postup súdu podľa špeciálnej právnej normy - zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri, zákonodarca vyníma spoplatňovanie opravných prostriedkov v poznámke č. 5 k položke č. 17 písm. c/ zákona o súdnych poplatkoch. Dôsledky tejto úpravy a zámeru zákonodarcu sú porovnateľné (predvídateľné) so stavom, kedy v civilných konaniach pred súdom sa neplatia poplatky za odvolacie konanie vedené proti rozhodnutiam vydaným nie vo veci samej, napr. zastavenie konania, kedy vo vzťahu k rozhodnutiam vydaným v takýchto konaniach sa neplatí ani poplatok za prípadné dovolacie konanie. Podľa názoru navrhovateľa je takéto rozhodnutie zrovnateľné s rozhodnutím vydaným v konaní pred registrovým súdom o odmietnutí vykonať zápis. Z toho je zrejmé, že konania vedené o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam registrového súdu majú povahu len preskúmania správnosti postupu (procesu) registrového súdu vo vzťahu dodržania formálnych náležitostí podaného návrhu a pripojených príloh k nemu (§ 6 zákona č. 530/2003 Z. z.), a preto nie je zákonný dôvod platiť súdny poplatok za dovolacie konanie o takomto rozhodnutí.

Nesprávnosť rozhodnutia vidí aj v tom, že odvolací súd správne použité právne normy na prejednávanú vec nesprávne vyložil.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom navrhovateľ žiadal dovolací súd, aby podanému dovolaniu a v ňom uvedenému dovolaciemu návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, v ktorom odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak po a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, po c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

V zmysle § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V zmysle § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Vzhľadom na odvolacím súdom vyslovený právny názor, ktorý nebol doteraz riešený a judikovaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky a môže mať tiež dopad na viaceré prípady konaní o podaných mimoriadnych opravných prostriedkoch - dovolaniach a taktiež môže byť zásahom do majetkovej sféry účastníkov konania - ústavne zaručeného práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, bol dovolaateľ oprávnený jeho rozhodnutie napadnúť len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to právne len v tej konkrétne vymedzenej otázke, pre ktorú odvolací súd dovolanie pripustil.

Dovolanie je v danej veci prípustné podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Odvolací súd pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie z dôvodu vyslovenia právneho názoru k výkladu ustanovenia § 6 ods. 2, poznámky č. 5 k položke 17 zák. č. 71/1992 Zb. vo vzťahu k poplatníkovi, s dopadom na viaceré prípady konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch - dovolaniach proti rozhodnutiam uvedeným v poznámke č. 5 k položke 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, zastavených

pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie a pre význam rozhodnutia po právnej stránke a jeho zásadnosť v prípade ukladania poplatkovej povinnosti účastníkom konania ide nepochybne o zásah do ich majetkovej sféry i v rovine ústavne zaručeného práva vlastníť majetok.

Odvolací súd sám uvedenú otázku vyriešil tak, že k odvolacím dôvodom navrhovateľa uviedol, že poznámka č. 5 k položke 17 má charakter výnimky, ktorá taxatívne upravuje okruh prípadov, ktoré poplatkovej povinnosti nepodliehajú, avšak v uvedenej právnej úprave absentuje výnimka z poplatkovej povinnosti, keď predmetom poplatkovej povinnosti je podané dovolanie proti rozhodnutiu uvedenému v poznámke č. 5 k položke 17 písm. c/. Dovolanie v tomto prípade podlieha poplatkovej povinnosti, nakoľko je potrebné aplikovať všeobecné pravidlo uvedené v § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. a nie je tu priestor na aplikáciu extenzívneho výkladu výnimky uvedenej v poznámke č. 5 k položke 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov i na dovolacie konanie.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa Položky 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov („ďalej už len Sadzobníka súdnych poplatkov“), z návrhu na zápis zmeny alebo na doplnenie akéhokoľvek počtu údajov týkajúcich sa jednej zapísanej osoby, s výnimkou zmeny alebo doplnenia údajov v názve obce, v poštovom smerovacom čísle, v názve ulice alebo iného verejného priestranstva, prípadne s tým súvisiacej zmeny orientačného čísla, alebo súpisného čísla, ak nedochádza k zmene jej sídla, miesta podnikania alebo bydliska a Poznámky č. 5 k Položke 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, námietka proti odmietnutiu vykonania zápisu, odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o zamietnutí námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu a odvolanie v konaní vo veciach obchodného registra podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku poplatku nepodliehajú.

Je potrebné uviesť, že pri riešení dovolacej otázky Najvyšší súd má na zreteli, že pri svojej rozhodovacej činnosti interpretuje právne predpisy z hľadiska ich účelu a zmyslu

a pri riešení konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti.

Výkladom (interpretáciou) práva rozumieme zisťovanie a objasňovanie zmyslu a obsahu právnych noriem za účelom ich pochopenia a správneho a jednotného praktického používania. Pochopenie určitého právneho textu predpokladá pochopenie jeho jednotlivých častí, teda pochopenie jednotlivých slov, či viet. Na druhej strane však význam týchto častí závisí od kontextu, v ktorom sa nachádzajú. Možno ich teda správne pochopiť len pochopením celého textu.

Metódy výkladu sú spôsoby myšlienkového postupu, pomocou ktorých sa objasňuje obsah a význam interpretovaného textu, predovšetkým právnych noriem. V právnej teórii sa postupne vyšpecifikovali ako všeobecne uznávané najmä tieto metódy výkladu: jazykový výklad, logický výklad, systematický výklad, historický výklad, teologický výklad.

V danej veci pri využití gramatického a systematického výkladu ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v nadväznosti k Poznámke č. 5 k Položke 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov sa dovolací súd nestotožnil so záverom odvolacieho súdu, že poznámka č. 5 k položke 17 má charakter výnimky, ktorá taxatívne upravuje okruh prípadov, ktoré poplatkovej povinnosti nepodliehajú. V uvedenej právnej úprave absentuje výnimka z poplatkovej povinnosti, keď predmetom poplatkovej povinnosti je podané dovolanie proti rozhodnutiu uvedenému v poznámke č. 5 k položke 17 písm. c/. Dovolací súd je toho názoru, že použitím gramatického a systematického výkladu ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v nadväznosti k Poznámke č. 5 k Položke 17 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak námietka proti odmietnutiu vykonania zápisu a odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o zamietnutí námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu poplatku nepodlieha, potom sadzba súdneho poplatku je 0 eur. Podľa ustanovenia § 6 ods. 2, posledná veta zák. č. 71/1992 Zb. dvojnásobok poplatku za dovolanie je potrebné vypočítať zo sadzby súdneho poplatku na súde prvého stupňa a na súde druhého stupňa.

Aj logickým výkladom, pri ktorom sa zmysel právnej normy zisťuje pomocou pravidiel formálnej logiky, ak vychádzame z logickej zásady, že v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ak odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o zamietnutí námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu poplatku nepodlieha, súdny poplatok je vo výške 0 eur, poplatok za dovolanie, ktorý sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku súdnych poplatkov ($2 \times 0 \text{ eur} = 0 \text{ eur}$) bude vo výške 0 eur.

So zreteľom na uvedené dovolací súd je toho názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a dovolanie žalobcu bolo dôvodné (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. marca 2012

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová